

Virsraksts: Līgumsoda samērīguma jautājums šķīrējtiesas procesā

Tēze: Arī šķīrējtiesām atbilstoši Civilprocesa likuma 489.panta noteikumiem par materiālo normu piemērošanu jāievēro Eiropas Padomes 1978.gada 20.janvāra rezolūcijā „Par sodu klauzulu civiltiesībās” ietvertās rekomendācijas, kas izmantojamas kā palīgavots tiesību principu un līgumsoda kā tiesību institūta izpratnei. Šajā jautājumā Latvijā jau izveidojusies stabila judikatūra, kas akceptējusi pārmērīgu līgumsodu samazināšanu.

**Latvijas Republikas Augstākās tiesas
Senāta Civillietu departamenta
2013. gada 18.aprīļa
LĒMUMS
Lietā Nr. SPC-14/2013**

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts šādā sastāvā:

senatore referente M.Zāgere
senatore I.Garda
senators N.Salienieks

rakstveida procesā izskatīja Ģenerālprokuratūras Personu un valsts tiesību aizsardzības departamenta virsprokurora protestu par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2012.gada 5.novembra lēmumu zinātniskās ražošanas apvienības „Latsat, SIA” pieteikumā par izpildu raksta izsniegšanu Rīgas apgabala šķīrējtiesas 2012.gada 13.septembra sprieduma piespiedu izpildei.

Senāts

k o n s t a t ē j a

[1] Starp zinātniskās ražošanas apvienību (turpmāk – ZRA) „Latsat, SIA” un SIA „Metropole” 2005.gada 28. septembrī noslēgta vienošanās par viesnīcu televīzijas sistēmas „NOKIA GUESTLINK” pieņemšanu. Vienošanās 5.punktā noteikts, ka gadījumā, ja SIA „Metropole” nokavēs vienošanās 2.1. un 3.1.punktā noteikto saistību izpildījumu, SIA „Metropole” jāmaksā ZRA „Latsat, SIA” līgumsods Ls100 par katru nokavēto dienu. Puses vienojās par strīdu izskatīšanu Rīgas apgabala šķīrējtiesā atbilstoši tās reglamentam (6.punkts).

Ar Rīgas apgabala šķīrējtiesas 2010.gada 27.oktobra spriedumu apmierināta ZRA „Latsat, SIA” prasība pret SIA „Metropole” par līgumsoda Ls 125 000 piedziņu.

ZRA „Latsat, SIA” 2010.gada 12.novembrī iesniegusi Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā pieteikumu par izpildu raksta izsniegšanu šķīrējtiesas sprieduma piespiedu izpildei.

Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneša 2010.gada 15.decembra lēmumu pieteikums apmierināts.

Senāts 2011.gada 9.novembrī atcēlis Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneša 2010.gada 15.decembra lēmumu un pieteikumu nodevis jaunai izskatīšanai.

Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2012.gada 9.janvāra lēmumu ZRA „Latsat, SIA” pieteikums par izpildu raksta izsniegšanu saskaņā ar Rīgas apgabala šķīrējtiesas 2010.gada 27.oktobra spriedumu lietā Nr. 006/2010 piespiedu izpildei noraidīts.

[2] ZRA „Latsat, SIA” iesniegusi Rīgas apgabala šķīrējtiesā prasību pret SIA „Metropole” par strīda atkārtotu nodošanu izšķiršanai šķīrējtiesā, t.i., par līgumsoda Ls 103 147,53 un zaudējumu (atrautās peļņas veidā) Ls 20 000 piedziņu.

Ar Rīgas apgabala šķīrējtiesas 2012.gada 13.septembra spriedumu ZRA „Latsat, SIA” prasība apmierināta un no SIA „Metropole” piedzīti zaudējumi (sagaidāmās peļņas atrāvums) Ls 20 000, līgumsods Ls 103 147,53 un šķīrējtiesas procesa izdevumi Ls 2415,73, kopā Ls 125 563,26.

ZRA „Latsat, SIA” 2012.gada 4.oktobrī iesniegusi Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā pieteikumu par izpildu raksta izsniegšanu Rīgas apgabala šķīrējtiesas 2012.gada 13.septembra sprieduma lietā Nr. 025/2012 piespiedu izpildei.

Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneša 2012.gada 5.novembra lēmumu ZRA „Latsat, SIA” pieteikums apmierināts. Tiesnesis atzinis, ka atbilstoši Civilprocesa likuma D daļai, 66.nodaļai, likumam „Par tiesu varu” nav tiesiska pamata atteikt izpildu rakstu.

Lēmums pamatots ar Civilprocesa likuma 533. - 536.pantu.

Lēmums kā nepārsūdzams stājies likumīgā spēkā.

[3] Par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneša 2012.gada 5.novembra lēmumu Ģenerālprokuratūras Personu un valsts tiesību aizsardzības departamenta virsprokurors iesniedzis protestu, kurā, atsaucoties uz procesuālo tiesību normu pārkāpumiem, lūdzis lēmumu atcelt un pieteikumu nodot jaunai izskatīšanai.

Protestā norādīti šādi argumenti.

[3.1] No vienošanās redzams, ka tās priekšmets ir viesnīcu televīzijas sistēmas „NOKIA GUESTLINK” nodošana. Vienošanās noteikumu neizpildes gadījumā SIA „Metropole” noteikts pienākums maksāt līgumsodu (5. punkts). Līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Zaudējumu (atrautās peļņas veidā) piedziņa no vienošanās neizriet, līdz ar to šāds prasījums nav pakļauts šķīrējtiesai.

[3.2] No vienošanās, ar kurā noteikto saistību izpildes kavējumu pamatots ZRA „Latsat, SIA” prasījums par līgumsoda piedziņu, redzams, ka noteiktajā termiņā neatdoto viesnīcas televīzijas sistēmas „NOKIA GUESTLINK” aprīkojuma vienību vērtība ir Ls7292. Savukārt no Rīgas apgabala šķīrējtiesas sprieduma redzams, ka tiesnesis, vērtējot jautājumu par līgumsoda samērīgumu, konstatējis, ka prasītāja aprēķinātais līgumsoda apmērs ir samērojams ar pašas viesnīcas televīzijas sistēmas vērtību, ko veido Ls 64539,16. Šāds tiesneša secinājums pamatots ar 1995.gada 25.maija līgumu Nr.27-05/95 par viesnīcu televīzijas sistēmas „NOKIA GUESTLINK” nomu, līdz ar to arī šajā daļā šķīrējtiesnesis izšķīris jautājumu, kas neizriet no vienošanās un nav ietverts šķīrējtiesas līgumā.

[3.3] Šķīrējtiesas spriedumā, lemjot jautājumu par līgumsoda samērīgumu, pretēji Civilprocesa likuma 530.panta otrās daļas 5.punktā noteiktajam, nav sniegts vērtējums apstāklim, ka sistēmas „NOKIA GUESTLINK” 30 aprīkojuma vienības ir nodotas ZRA „Latsat, SIA” (vienošanās 1. un 4. punkts).

[3.4] Tiesnesis, apmierinādams ZRA „Latsat, SIA” pieteikumu, nav vērtējis SIA „Metropole” paskaidrojumus, kuros norādīts uz Civilprocesa likuma D daļas normu pārkāpumiem šķīrējtiesas procesā, tostarp, ka šķīrējtiesa ir pārkāpusi kompetences robežas un taisījusi nolēmumu par jautājumiem saistībā ar zaudējumiem, kas nav aptverti ar šķīrējtiesas klauzulu, kā arī šķīrējtiesa nav pieņēmusi motivētu spriedumu jautājumā par līgumsoda samērīgumu, situācijā, kad sistēmas „NOKIA GUESTLINK” aprīkojuma 30 vienības nodotas ZRA „Latsat, SIA”.

Tiesnesis bez pietiekama pamata atzinis, ka Civilprocesa likuma 536.pantā norādītie izpildu raksta izsniegšanas atteikuma iemesli nav konstatēti.

[4] Paskaidrojums sakarā ar protestu iesniegusi ZRA „Latsat, SIA”, norādīdama, ka protestu iesniegusi persona, kurai nebija tiesības to darīt, līdz ar to tas atdodams iesniedzējam.

[5] Iepazinies ar lietas materiāliem un apsvēris protestā norādītos argumentus, Senāts uzskata, ka apstrīdētais lēmums atceļams un pieteikums nododams jaunai izskatīšanai tālāk minētā pamatojuma dēļ.

[6] Civilprocesa likuma 536.pantā ir noteikti gadījumi, kādos tiesnesis atsaka izpildu raksta izsniegšanu par šķīrējtiesas nolēmumu. Atbilstoši šā panta 6.punktam izpildu raksta izsniegšanu atsaka, ja šķīrējtiesa netika izveidota vai šķīrējtiesas process nenotika atbilstoši šķīrējtiesas līguma vai Civilprocesa likuma D daļas noteikumiem.

Saskaņā ar vispārējo principu valsts nav atbildīga par šķīrējtiesas procesā pieļautiem pamattiesību pārkāpumiem, taču valstij ir pienākums, pirmkārt, nodrošināt līdzekļus aizsardzībai pret tādiem procesuālo tiesību pārkāpumiem, kas skar Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas sargātās tiesības, tādas kā tiesības uz pušu līdztiesību, tiesas neatkarību, iespēju tikt uzklautam, un, otrkārt, neatzīt šāda šķīrējtiesas procesa rezultātu. Latvijā šķīrējtiesu kontrole ir koncentrēta izpildu raksta izsniegšanas stadijā.

Līdz ar to uz vispārējās jurisdikcijas tiesām gulstas no Satversmes un starptautiskajām cilvēktiesību normām izrietošs pienākums atteikt izpildu raksta izsniegšanu, ja šķīrējtiesas procesā nav ievērotas pamattiesības, no kuru izmantošanas persona nav atteikusies, un Civilprocesa likums paredz iespēju šo pienākumu izpildīt. (..) Civilprocesa likuma 536.pants paredz tiesas pienākumu atteikt izpildu raksta izsniegšanu par šķīrējtiesas nolēmumu, ja tā taisīšanas procesā pieļauti procesuālo vai materiālo tiesību normu pārkāpumi (*sk. Satversmes tiesas 2005.gada 17.janvāra spriedums lietā Nr.2004-10-01 „Par Civilprocesa likuma 132.panta pirmās daļas 3.punkta un 223.panta 6.punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92.pantam” 9.1. un 9.2.punktu //Latvijas Vēstnesis, 18.01.2005. Nr.9).*

Pamatojoties uz šīm no Satversmes tiesas sprieduma izrietošajām vadlīnijām, Senāts atzinis, ka rajona (pilsētas) tiesa viena tiesneša sastāvā, izskatot pieteikumu par izpildu raksta izsniegšanu, pēc vispārējiem noteikumiem šķīrējtiesas sprieduma pareizību pēc būtības nepārbauda. Tajā pašā laikā nav iemesla uzskatīt, ka šķīrējtiesas var darboties pilnīgi nekontrolēti un rajona (pilsētas) tiesnesim būtu jāizsniedz izpildu raksts arī tad, ja šķīrējtiesas spriedums neatbilst civiltiesību vispārējiem pamatprincipiem un aizskar personu, kas iesaistīta strīda risinājumā šķīrējtiesā, pamattiesības (*sk. Senāta 2009.gada 16.decembra spriedumu lietā Nr.SPC-138).*

To ievērojot, pareizs ir pārbaudāmajā lēmumā ietvertais arguments, ka strīda izšķiršana pēc būtības ir šķīrējtiesas kompetence. Tomēr tas, pretēji minētajā lēmumā norādītajam, nenozīmē, ka, lemjot par izpildu raksta izsniegšanu, tiesnesim nav jāpievēršas šķīrējtiesas sprieduma pamatofības izvērtēšanai. Ja šāds izvērtējums netiek veikts, ir neiespējami pārbaudīt, vai šķīrējtiesas spriedums taisīts, ievērojot procesuālo un materiālo tiesību normas, t.i., īstenot šķīrējtiesas kontroles funkciju.

[7] Atbilstoši Civilprocesa likuma 535.panta pirmajai daļai lēmumu par izpildu raksta izsniegšanu vai motivētu atteikumu tiesnesis pieņem uz iesniegto dokumentu pamata. Savukārt šā likuma 534.¹pants noteic tiesai pienākumu nosūtīt pieteikumu lietas dalībniekiem paskaidrojumu, tostarp iebildumu iesniegšanai.

Līdz ar to tiesnesim, pieņemot lēmumu par izpildu raksta izsniegšanu, parādnieka rakstveida iebildumi ir jāapspriež, ja vien saskaņā ar Civilprocesa likuma 525.panta noteikumiem parādnieks nav zaudējis tiesības iebilst.

[7.1] Kā redzams no lietas materiāliem, SIA „Metropole” pārstāvis 2012.gada 25.oktobrī iesniedzis paskaidrojumus, kuros norādījis, ka Rīgas apgabala šķīrējtiesa, apmierinot ZRA „Latsat, SIA” prasījumus un neanalizējot līgumsoda atbilstību labas ticības principam un tiesu praksei, ir atzinusi prasītājam tiesības nesamērīgi iedzīvoties uz līgumsoda rēķina par priekšmetiem, kuriem nav vērtības, jo tie pilnīgi nolietojušies, kas, viņaprāt, ir Civilprocesa likuma 530.panta otrās daļas 5.punkta noteikumu par sprieduma motivēšanu pārkāpums (lietas 24.-25.lapa).

Pārbaudāmā lēmuma argumentācija liecina, ka tiesnesis, parādnieces pārstāvja minētos iebildumus pēc būtības nav izvērtējis, vien norādījis „līgumsoda samērīgums ir vērtēts, šķīrējtiesa taisījusi par to motivētu nolēmumu”.

Piekrītot protesta autora paustajam viedoklim, Senāts uzskata, ka tiesneša norāde ir pretrunā ar šķīrējtiesas sprieduma saturu.

No pušu 2005.gada 28.septembra vienošanās, ar kurā noteikto saistību izpildes kavējumu pamatots ZRA „Latsat, SIA” prasījums par līgumsoda piedziņu, redzams, ka viesnīcu televīzijas sistēmas „NOKIA GUESTLINK” neatdoto aprīkojuma vienību vērtība ir Ls 7292 (lietas 5.-6.lapa). Par saistības atdot iznomātajai trūkstošās un bojātās aparatūras vienības vai atlīdzināt zaudējumus to vērtībā 10 dienu laikā no vienošanās noslēgšanas brīža SIA „Metropole” uzņēmās ciest līgumsodu (līguma 5.punkts).

Līdz ar to secināms, ka līgumsods noteikts par mantas atdošanas vai tās vērtības Ls7292 atlīdzināšanas saistības neizpildi pielīgtajā termiņā.

Ja saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods maksājams par saistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi, tad, pārbaudot tā atbilstību samērīguma un taisnīguma principam, ir jāvērtē pieprasītā līgumsoda samērojamība attiecībā pret pamatparādu (*sal. Senāta 2011.gada 9.novembra lēmumu lietā Nr.SPC-63*).

Turklāt Rīgas apgabala šķīrējtiesa, nesniedzot juridisko pamatojumu, konstatējusi, ka pieprasītais līgumsods ir samērīgs attiecībā pret starp pusēm 1995.gada 25.maijā noslēgtajā minētās televīzijas sistēmas nomas līgumā norādīto šīs aparatūras vērtību – Ls 64539,16, kurai, kā atzīst Senāts, nav nekāda sakara ar 2005.gada 28.septembra vienošanās aktā noteikto pamatparāda summu. Proti, nedz tas, ka viesnīcas televīzijas sistēmu „NOKIA GUESTLINK” ZRA „Latsat, SIA” iegādājās šīs aparatūras izmantošanai komercdarbības nolūkā, nedz tas, ka SIA „Metropole” savulaik guvusi peļņu, izmantojot tai iznomātās ierīces, pretēji šķīrējtiesas spriedumā norādītajam, nevar kalpot par argumentiem, kas iespaido pieprasītā līgumsoda samērīgumu.

Kaut arī parādnieces pārstāvis savos iebildumos bija vērsis uzmanību uz norādītajiem apstākļiem, tiesnesis, pieņemot lēmumu, par kuru iesniegts protests, aprobežodamies ar iepriekš minēto, pēc būtības formālo norādi, to izvērtēšanai nav pievērsies.

Vienlaikus, pretēji protesta autora norādītajiem argumentiem, Senāts uzskata, ka šķīrējtiesas sniegtais pieprasītā līgumsoda samērīguma kļūdainais traktējums nevar tikt kvalificēts kā kompetences ietvaru pārkāpums, jo iztrūkst pamats konstatējumam, ka tādējādi šķīrējtiesā izšķirts jautājums, kas neizriet no minētās vienošanās un nav ietverts šķīrējtiesas līgumā.

[7.2] Latvijas Republika, kļūstot par Eiropas Savienības dalībvalsti, apņēmusies ievērot Eiropas Padomes dokumentus, tostarp arī 1978.gada 20.janvāra rezolūciju „Par sodu klauzulu civiltiesībās”, kas izmantojama kā palīgavots tiesību principu un līgumsoda kā tiesību institūta izpratnei. Tas jāievēro arī šķīrējtiesām atbilstoši Civilprocesa likuma 489.panta noteikumiem par materiālo normu piemērošanu (*sk. Senāta 2008.gada 11.jūnija lēmumu lietā Nr.SPC-43/2008*).

Rezolūcijā rekomendēts ievērot tās pielikumā minētās normas, tostarp, šādu: „Soda klauzula ir jebkurš līguma punkts, kas paredz par pamatsaistību neizpildi pienākumu

apsolītājam (parādniekam) maksāt naudas summu kā soda naudu vai kompensāciju. Noteikto naudas summu tiesa var samazināt, ja tā ir acīmredzami pārāk liela”.

Par rezolūcijā „Par soda klauzulu civiltiesībās” ietvertu rekomendāciju netiešo iedarbību Senāts norādījis jau iepriekš, izskatot lietas SKC-441/2004, SKC-48/2005, SKC-212/2008 un šajā jautājumā jau izveidojusies stabila judikatūra, kas akceptējusi pārmērīgu līgumsodu samazināšanu. Lietojot starptautiski pieņemtu apzīmējumu, var teikt, ka līgumsoda samērīgums ir kļuvis par Latvijas sabiedriskās kārtības jautājumu (..) (*K. Torgāns. Valstiskā uzraudzība pār šķīrējtiesas sprieduma tiesiskumu. Jurista Vārds, 24.08.2010., Nr.34 (629)*).

Civillikuma 1.pants noteic, ka tiesības un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. Saskaņā ar šo principu, katram civiltiesiskās saistības dalībniekam savas subjektīvās tiesības jāīsteno un subjektīvie pienākumi jāpilda, ņemot vērā pretējās puses intereses. Personai var tikt liegta subjektīvo tiesību izlietošana, ja izrādās, ka otras puses pretējās intereses saskaņā ar konkrētiem lietas apstākļiem ir atzīstamas par svarīgākām.

Šķīrējtiesai jāvērtē pušu noslēgtā līguma noteikumi attiecībā uz pielīgtā līgumsoda apmēra atbilstību Civillikuma 1.pantā ietvertajam labas ticības principam (..) Ja, izšķirot strīdu, jāpiemēro Latvijas likumi, jāvadās pēc vispārējās jurisdikcijas tiesu prakses un Senāta pozīcijas šajā jautājumā (*skat. Tiesu prakses apkopojums lietās par izpildu rakstu izsniegšanu šķīrējtiesas nolēmuma piespiedu izpildei. Tiesu prakses apkopojums. Augstākā tiesa, 2008. gads, 42.lp.*).

Rīgas apgabala šķīrējtiesas spriedumā ir atrodama atsauce uz Civillikuma 1.pantu, taču vienīgi tādā nozīmē, ka konstatēta SIA „Metropole” nelabticīga un negodprātīga rīcība, izvairoties izpildīt uzņemtās saistības, kas, kā atzīst Senāts, liecina par šīs normas tvēruma nepamatoti sašaurinošu izpratni, jo iepriekš jau izklāstīto apsvērumu dēļ vērtējums jādod abu konkrētās civiltiesiskās saistības dalībnieku darbībām.

Jāpiekrīt šķīrējtiesas secinājumam par SIA „Metropole” negodprātīgu un neattaisnojamu uzņemto saistību izpildes pārkāpumu, tomēr ņemot vērā pieprasītā līgumsoda apmēru, kas vairāk kā 14 reizes pārsniedz galveno parādu, Senāta ieskatā, ir objektīvs pamats atzinumam, ka šķīrējtiesas piedzītais līgumsods acīmredzami nav samērīgs un taisnīgs, turklāt situācijā, kad saistību izpildes termiņš iestājās 2005.gada 9.oktobrī, bet sākotnējā prasība šķīrējtiesā celta tikai 2010.gada 5.maijā, t.i., turpat 4 gadus un 5 mēnešus pēc saistību izpildes termiņa iestāšanās.

Kā, atceļot Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneša 2010.gada 15.decembra lēmumu, ar kuru izdots izpildu raksts Rīgas apgabala šķīrējtiesas 2010.gada 27.oktobra sprieduma par Ls 125000 piedziņu no SIA „Metropole” piespiedu izpildei, norādīts Senāta 2011.gada 9.novembra lēmumā lietā Nr.SPC-63, kreditora tiesību izmantošanas kavēšanās tiešā veidā ietekmējusi līgumsoda apmēra palielināšanos. Taču arī šādā aspektā ZRA „Latsat, SIA” rīcības godprātīgumam šķīrējtiesa, izskatot prasību atkārtoti, vērtējumu nav devusi.

Tāpat Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesnesis, faktiski apgalvojuma formā norādīdams, ka šķīrējtiesas spriedums taisīts atbilstoši procesuālo un materiālo normu prasībām, atstājis bez ievērības Senāta 2011.gada 9.novembra lēmumā sniegto skaidrojumu par jautājumiem, kas katrā ziņā pārbaudāmi un vērtējami, izskatot Civilprocesa likuma 533.panta otrajā daļā paredzētā kārtībā iesniegtu pieteikumu.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 536.panta pirmās daļas 7.punktu pamats atteikumam izdot izpildu rakstu šķīrējtiesas sprieduma piespiedu izpildei ir gadījumos, ja šķīrējtiesas nolēmums pieņemts par strīdu, kurš nav paredzēts šķīrējtiesas līgumā vai kurš neatbilst šķīrējtiesas līguma noteikumiem, vai arī tajā ir izšķirti jautājumi, kurus neietver šķīrējtiesas līgums.

Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā iesniegtajos iebildumos SIA „Metropole” pārstāvis apstrīdējis ZRA „Latsat, SIA” prasības papildinājumos pieteiktā prasījuma (zaudējumi atrautās peļņas veidā Ls 20000 apmērā) pakļautību šķīrējtiesai, norādot, ka šķīrējtiesas līgums neaptver šāda strīda izšķiršanu.

Atzīstot, ka prasījums par zaudējumu piedziņu izriet no 2005.gada 28.septembrī noslēgtās vienošanās, tādēļ atbilstoši tam un Civilprocesa likuma 490.panta otrajai daļai, 495.pantam piekritīgs šķīrējtiesai, tiesnesis minētos iebildumus noraidījis.

Tā kā norādītās vienošanās priekšmets ir mantas atdošana vai tās vērtības, nevis iespējamo citu zaudējumu atlīdzināšana, tiesnesim vajadzēja pamatot, kādēļ viņš uzskatījis, ka šķīrējtiesas klauzula ietver ZRA „Latsat, SIA” pieteikto papildu prasījumu, taču šādu argumentāciju pārbaudāmais lēmums nesatur. Minēto negroza atsauce lēmumā uz Civilprocesa likuma 495.panta normām, kas reglamentē strīda pakļautības noteikšanu, paredzot, ka šī jautājuma risināšana ietilpst šķīrējtiesas kompetencē. Tas vien, ka šķīrējtiesa pati lemj visus ar strīda pakļautību saistītos jautājumus, neatbrīvo valsts tiesu no pienākuma pārbaudīt šķīrējtiesas šajā sakarā pieņemtā lēmuma tiesiskumu. Arī tiesneša atsaucei uz Civilprocesa likuma 490.panta otro daļu (puses var vienoties par tāda strīda nodošanu izšķiršanai šķīrējtiesā, kas jau radies vai var rasties nākotnē), Senāta ieskatā, ir formāls raksturs, jo, nevērtējot šķīrējtiesas līguma noteikumus, kā tas bijis konkrētajā gadījumā, nav iespējams noteikt, vai strīds pakļauts šķīrējtiesai.

Līdz ar to Senāts piekrīt protestā norādītajiem argumentiem, ka tiesneša secinājums par Civilprocesa likuma 536.panta pirmās daļas 7.punktā paredzēto izpildu raksta izsniegšanas atteikuma iemeslu neesamību izdarīts bez pietiekama pamata.

[9] Rezumējot iepriekš norādīto, Senāts secina, ka Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneša 2012.gada 5.novembra lēmumu nevar atzīt par likumīgu un pamatotu, tādēļ protests apmierināms.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 474.panta 2.punktu, Senāts

n o l ē m a

Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2012.gada 5.novembra lēmumu atcelt un pieteikumu nodot jaunai izskatīšanai.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore
Senatore
Senators

M.Zāģere
I.Garda
N.Salienieks